Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

4. mai 2016*

Liikmesriigi kohustuste rikkumine — ELL artikli 4 lõige 3 — ELTL artikkel 288 — Direktiiv 2000/60/EÜ — Liidu veepoliitika — Artikli 4 lõige 1 — Pinnaveekogu seisundi halvenemise ärahoidmine — Artikli 4 lõige 7 — Erand seisundi halvendamise keelust — Ülekaalukas üldine huvi — Schwarze Sulmi jõele (Austria) hüdroelektrijaama ehitamiseks loa andmine — Vee seisundi halvenemine

Kohtuasjas C-346/14,

mille ese on ELTL artikli 258 alusel 18. juulil 2014 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Komisjon, esindajad: E. Manhaeve, C. Hermes ja G. Wilms, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Austria Vabariik, esindaja: C. Pesendorfer,

kostja,

keda toetab:

Tšehhi Vabariik, esindajad: M. Smolek, Z. Petzl ja J. Vláčil,

menetlusse astuja,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: Euroopa Kohtu asepresident A. Tizzano esimese koja presidendi ülesannetes, kohtunikud F. Biltgen, E. Levits, M. Berger ja S. Rodin (ettekandja),

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 3. septembri 2015. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

1 Euroopa Komisjon palub oma hagis Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Austria Vabariik ei kohaldanud nõuetekohaselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT 2000, L 327, lk 1; ELT eriväljaanne 15/05, lk 275), artikli 4 lõike 1 sätteid koostoimes sama direktiivi artikli 4 lõikega 7, siis on Austria Vabariik rikkunud ELL artikli 4 lõikest 3 koostoimes ELTL artikliga 288 tulenevaid kohustusi.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

2 Direktiivi 2000/60 põhjendused 11, 19, 25, 26 ja 32 on sõnastatud järgmiselt:

„(11) Vastavalt [ELTL] artikli 174 sätetele peab ühenduse keskkonnapoliitika kaasa aitama keskkonnakvaliteedi säilitamisele, kaitsele ja parandamisele ning loodusressursside kaalutletud ja mõistlikule kasutamisele ning rajanema ettevaatusprintsiibil ning põhimõtetel, et tuleb võtta ennetusmeetmeid, et keskkonnakahjustus tuleb heastada eeskätt kahjustuse kohas ning et saastaja peab maksma.

[...]

(19) Käesoleva direktiivi eesmärgiks on säilitada ja parandada vesikeskkonda ühenduses. See eesmärk puudutab peamiselt asjaomase vee kvaliteeti. Kvantiteedikontroll on vee kvaliteetsuse tagamise kõrvalelement ning seetõttu tuleks kehtestada ka kvantiteedialased meetmed, mille eesmärgiks on tagada kvaliteetne vesi.

[...]

(25) Tuleks kehtestada vee seisundi kvaliteedialased ning, kui see on keskkonnakaitseks vajalik, ka kvantiteedialased ühismääratlused. Tuleks kehtestada keskkonnaalased eesmärgid tagamaks, et ühenduse kõikides osades saavutatakse pinnavee ja põhjavee hea seisund ning et ühenduse tasandil hoitaks ära vee seisundi halvenemine.

(26) Liikmesriigid peaksid seadma eesmärgiks saavutada vähemalt vee hea seisund, määrates kompleksete meetmeprogrammide raames kindlaks vajalikud meetmed ning neid rakendades, võttes arvesse ühenduse olemasolevaid nõudeid. Kus vee seisund on juba hea, tuleb seda säilitada. Põhjavee puhul tuleb lisaks hea seisundi nõuetele kindlaks teha iga mis tahes saasteaine kontsentratsiooni olulisem ja jätkuv kasvutendents ning sellele tagasikäik anda.

[...]

(32) Teatavatel eritingimustel võib olla alust anda vabastus edasise halvenemise ärahoidmise või hea seisundi saavutamise nõudest, kui nende nõuete täitmatajätmine tuleneb ettenägematutest või erakorralistest asjaoludest, eelkõige üleujutustest ja põudadest, või ülekaalukates üldistes huvides olevatest uutest muudatustest pinnaveekogu füüsilistes tunnustes või põhjaveekogumi taseme muutmisest, tingimusel et on võetud kõik otstarbekad meetmed kahjuliku mõju vähendamiseks veekogu seisundile.“

3 Direktiivi 2000/60 artikli 4 „Keskkonnaalased eesmärgid“ lõike 1 punktis a on sätestatud:

„1. Vesikonna majandamiskavas nimetatud meetmeprogrammide elluviimisel:

a) pinnavee puhul
   i) rakendavad liikmesriigid vajalikke meetmeid, et ära hoida kõigi pinnaveekogude seisundi halvenemine, kui lõigetest 6 ja 7 ei tulene teisiti ning ilma et piirataks lõike 8 kohaldamist;
   ii) kaitsevad, parandavad ja taastavad liikmesriigid kõiki pinnaveekogusid, kui alapunkti iii kohaldamisest tehis- ja oluliselt muudetud veekogude suhtes ei tulene teisiti, eesmärgiga saavutada pinnavee hea seisund hiljemalt 15 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist vastavalt V lisa sätetele, järgides seejuures lõike 4 kohaselt kindlaks määratud tähtajapikendusi ja lõigete 5, 6 ja 7 kohaldamist ning ilma et see piiraks lõike 8 kohaldamist;
   iii) kaitsevad ja parandavad liikmesriigid kõiki tehisveekogusid ja oluliselt muudetud veekogusid eesmärgiga saavutada hea ökoloogiline potentsiaal ja pinnavee hea keemiline seisund hiljemalt 15 aasta möödumisel käesoleva direktiivi jõustumisest vastavalt V lisa sätetele, järgides seejuures lõike 4 kohaselt kindlaks määratud tähtajapikendusi ja lõigete 5, 6 ja 7 kohaldamist ning ilma et see piiraks lõike 8 kohaldamist;
   iv) rakendavad liikmesriigid artikli 16 lõigete 1 ja 8 kohaselt vajalikke meetmeid eemärgiga vähendada järk-järgult prioriteetsetest ainetest tulenevat reostust ning lõpetada või järk-järgult kõrvaldada prioriteetsete ohtlike ainete vettejuhtimine ja kadu,

ilma et see piiraks artiklis 1 osutatud vastavate rahvusvaheliste lepingute kohaldamist asjaomaste poolte suhtes.“

4 Direktiivi 2000/60 artikli 4 lõige 7 on sõnastatud järgmiselt:

„Liikmesriigid ei riku siiski käesolevat direktiivi, kui:

— põhjavee head seisundit, head ökoloogilist seisundit või vajaduse korral head ökoloogilist potentsiaali ei saavutata või pinnaveekogu või põhjaveekogumi seisundi halvenemist ei suudeta ära hoida uute muudatuste tõttu pinnaveekogu füüsilistes omadustes või muudatuste tõttu põhjaveekogumite tasemes või

— suutmatus ära hoida pinnaveekogu langemist väga heast seisundist heasse seisundisse tuleneb inimeste uuest püsivast arendustegevusest

ning kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) võetakse kõik võimalikud meetmed, leevendamaks kahjulikku mõju veekogu seisundile;

b) kõnealuste muudatuste põhjused on konkreetselt esitatud ja selgitatud artikli 13 kohaselt nõutavas vesikonna majandamiskavas ning eesmärgid vaadatakse iga kuue aasta järel uuesti läbi;

c) nende muudatuste põhjused on eriti tähtsad üldiste huvide seisukohalt ja/või hüved, mis tulenevad uutest muudatustest inimeste tervisele, ohutuse tagamisele või säästvale arengule, kaaluvad üles lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamisest keskkonnale või ühiskonnale saadava hüve ning

d) veekogu muutmisest tulenevat hüve ei ole tehniliste võimaluste või ebaproportsionaalselt suurte kulude tõttu võimalik saavutada muude vahenditega, mis oleksid keskkonna seisukohalt oluliselt paremad.“

5 Direktiivi artikkel 13 „Vesikonna majandamiskavad“ näeb ette:

„1. Liikmesriigid tagavad, et iga täielikult nende territooriumi piires asuva valglapiirkonna jaoks koostatakse vesikonna majandamiskava.

[...]

6. Vesikonna majandamiskavad avaldatakse hiljemalt üheksa aasta möödumisel käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast.

7. Vesikonna majandamiskavad vaadatakse uuesti üle ja vajaduse korral ajakohastatakse hiljemalt 15 aasta möödumisel käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast ning seejärel iga kuue aasta tagant.“

Austria õigus

6 Veeseaduse (Wasserrechtsgesetz) käesolevas kohtuasjas kohaldatava versiooni § 21a näeb ette:

„1. Kui pärast loa andmist – arvestades eelkõige inventuuri (§ 55d) tulemusi – ilmneb, et avalikud huvid (§ 105) ei ole hoolimata loa andmise otsuses ja muudes sätetes ette nähtud kohustuste ja eeskirjade järgimisest piisavalt kaitstud, kehtestab ametiasutus § 52 lõike 2 teist lauset arvestades vastavalt olemasolevale tehnika tasemele (§ 12a) selle kaitse saavutamiseks vajalikud muud või täiendavad kohustused, määrab kindlaks kohandamise eesmärgid ja nõuab kohandamist käsitlevate vastavate projektidokumentide esitamist, piirab ajutiselt või püsivalt vee kasutamise viisi ja ulatust või keelab ajutiselt või püsivalt vee kasutamise.

2. Ametiasutus annab lõike 1 kohaselt antud korralduste täitmiseks ning vajalike kohandamismeetmete kavandamiseks ja sellekohaste projektidokumentide esitamiseks mõistlikud tähtajad; projektidokumentides nõutava sisu suhtes kohaldatakse § 103. Neid tähtaegu pikendatakse, kui kohustatud isik tõendab, et tähtaja järgimine ei ole temast sõltumatute asjaolude tõttu võimalik. Õigel ajal esitatud pikendamistaotlus peatab tähtaja kulgemise. Tähtaja tulemusetul möödumisel kohaldatakse vastavalt § 27 lõiget 4.

3. Ametiasutus ei saa ette näha lõike 1 kohaseid meetmeid, kui need meetmed on ebaproportsionaalsed. Seejuures kehtivad järgmised põhimõtted:

a) nende meetmete täitmisega seotud kohustused ei või olla ebaproportsionaalsed nendega taotletava tulemusega, kusjuures eelkõige tuleb arvesse võtta veekasutuse mõju ja sellega kaasnevate kahjustuste viisi, kogust ja ohtlikkust, samuti vee kasutamise kestust, majanduslikku tasuvust ja tehnilist eripära;

b) olemasolevate õiguste kahjustamise korral tuleb valida konkreetsel juhul kõige vähem kahjustav eesmärgile viiv vahend;

c) erinevad sekkumised võib ette näha üksteise järel.

[...]

4. Heakskiidetud taastamiskava (§ 92) või taastamisprogrammi (§ 33d) olemasolu korral ei või lõike 1 kohased meetmed minna neist kaugemale.

5. Lõikeid 1–4 kohaldatakse vastavalt muudele rajatistele ja lubadele käesoleva föderaalseaduse tähenduses.“

Kohtueelne menetlus

7 Landeshauptmann der Steiermark (Steiermarki valitsusjuht, Austria) andis 24. mai 2007. aasta otsusega loa hüdroelektrijaama ehituseks Austrias asuvale Schwarze Sulmi jõele (edaspidi „2007. aasta otsus“).

8 Komisjon saatis 2007. aasta oktoobris Austria Vabariigile märgukirja, milles juhtis viimati nimetatu tähelepanu asjaolule, et 2007. aasta otsuses nimetatud projekt (edaspidi „vaidlusalune projekt“) ei ole kooskõlas direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikega 7. Komisjon märkis, et Steiermarki valitsusjuht ei kontrollinud enne selle otsuse vastuvõtmist, kas otsuse elluviimisega kaasnev Schwarze Sulmi pinnaveekogu seisundi langemine seisundist „väga hea“ seisundisse „hea“ on üldistes huvides selle direktiivi artikli 4 lõike 7 punkti c tähenduses.

9 Vastuseks sellele märgukirjale selgitas Austria Vabariik 2008. aasta jaanuaris, et erand direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikes 7 sätestatud seisundi halvendamise keelust on põhjendatud ülekaaluka üldise huviga kasutada rohkem taastuvaid energiaallikaid nagu hüdroenergia.

10 Austria Vabariik avaldas 2009. aastal vastavalt direktiivi 2000/60 artikli 13 lõikele 1 selle vesikonna, mida vaidlusalune projekt puudutab, majandamiskava (edaspidi „2009. aasta majandamiskava“). Vastavalt sellele kavale, mille vastuvõtmisele eelnes avalikkusega nõuetekohane konsulteerimine direktiivi artikli 14 kohaselt, kvalifitseeriti selle jõe pinnaveekogu seisund „väga heaks“.

11 Komisjon peatas 2010. aasta jaanuaris rikkumismenetluse, kui Austria Vabariik oli komisjoni teavitanud sellest, et wasserwirtschaftliches Planungsorgani (veemajanduse planeerimise asutus, Austria) kaebuse tõttu tühistas Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (föderaalne põllumajandus-, metsandus-, keskkonna- ja veemajandusministeerium, Austria) 2007. aasta otsuse.

12 Verfassungsgerichtshof (konstitutsioonikohus, Austria) otsustas 2012. aasta märtsis, et veemajanduse planeerimise asutusel ei olnud konstitutsiooni kohaselt kaebeõigust. Selle tulemusel leidis Austria Vabariik, et ministri 2007. aasta otsuse tühistamise otsus on muutunud esemetuks ning et 2007. aasta otsus on jätkuvalt kehtiv ja seda ei saa enam kohtus vaidlustada.

13 Austria Vabariik teatas 2012. aasta novembris, et ta tahab algatada vastavalt veeseaduse §-le 21a 2007. aasta otsuse läbivaatamise menetluse ning selle käigus viia läbi vaidlusaluse projektiga mõjutatava pinnaveekogu seisundi hindamise, et kohandada esialgset luba tehnika tasemega, täpsustades samas, et selle hindamise esimesed tulemused saabuvad alles 2014. aasta alguses.

14 Komisjoni nõudel selgitas Austria Vabariik 2012. aasta detsembris, et hoolimata läbivaatamise menetlusest võib hüdroelektrijaama ehitus 2007. aasta otsusega antud loa alusel viivitamatult alata.

15 Komisjon saatis 26. aprillil 2013 Austria Vabariigile märgukirja, milles heitis viimati nimetatule ette, et ta ei ole järginud direktiivi 2000/60 artikli 4 lõiget 1 ja on kohaldanud seoses projektiga „Schwarze Sulmi elektrijaam. Ehitusjärk A“ vääralt direktiivi artikli 4 lõikes 7 ette nähtud erandit seisundi halvendamise keelust.

16 Austria Vabariik vastas 15. juulil 2013 komisjonile, et läbivaatamise menetlus on veel pooleli ja et tulemusi oodatakse 2013. aasta septembri alguses. Ta väitis samuti, et ta võtab selle menetluse käigus arvesse „riiklikke juhiseid hüdroenergia säästva kasutamise hindamiseks“.

17 Austria Vabariik saatis 19. novembril 2013 komisjonile oma täiendavad märkused, milles ta teatas, et Seiermarki valitsusjuht oli võtnud 4. septembril 2013 vastu 2007. aasta otsust kinnitava otsuse (edaspidi „2013. aasta otsus“).

18 Euroopa Kohtule esitatud toimikust nähtub siiski, et 2013. aasta otsuse vastuvõtmisel tugines Steiermarki valitsusjuht asjaolule, et Schwarze Sulmi pinnavee seisund tuleb kvalifitseerida juba enne vaidlusaluse projekti alustamist „heaks“ ja mitte enam „väga heaks“ ning et seisundi alandamise tõttu võib selle projekti ellu viia, ilma et oleks vaja erandit seisundi halvendamise keelust direktiivi 2000/60 artikli 4 lõike 7 tähenduses.

19 Föderaalne põllumajandus-, metsandus-, keskkonna- ja veemajandusminister esitas 9. oktoobril 2013 Verwaltungsgerichtshofile (halduskohus, Austria) kaebuse, milles nõudis 2013. aasta otsuse tühistamist. Kuivõrd sellel kaebusel, mille menetlemine on käesoleva kohtuotsuse tegemise ajal endiselt pooleli, ei ole peatavat toimet, sai vaidlusaluse projekti arendaja hüdroelektrijaama ehitust jätkata.

20 Komisjon saatis 21. novembril 2013 Austria Vabariigile põhjendatud arvamuse, milles ta kordas oma kriitikat. Kõnealune liikmesriik vastas 21. jaanuaril 2014, et 2007. aasta otsus on tema arvates direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikega 1 kooskõlas.

21 Kuna komisjon ei jäänud Austria Vabariigi vastustega rahule, otsustas ta esitada käesoleva hagi.

Suulise menetluse uuendamise taotlus ja uute tõendite esitamine

22 Pärast kohtujuristi ettepaneku esitamist esitas komisjon 30. novembril 2015 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 83 ja artikli 128 lõike 2 alusel menetluse suulise osa uuendamise taotluse ja taotluse lubada tal esitada uusi tõendeid, ning esitas Euroopa Kohtule föderaalse põllumajandus-, metsandus-, keskkonna- ja veemajandusministri poolt 21. jaanuaril 2015 avaldatud projekti „Riiklik veemajanduskava 2015“.

23 Kõigepealt tuleb märkida, et Euroopa Liidu Kohtu põhikirjas ja kodukorras ei ole pooltele ette nähtud võimalust esitada kohtujuristi ettepanekule vastuseks seisukohti (kohtumäärus, 4.2.2000, Emesa Sugar, C-17/98, EU:C:2000:69, punkt 2, ja kohtuotsus, 6.9.2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, EU:C:2012:559, punkt 29).

24 Mis puudutab seejärel suulise menetluse uuendamist, siis tuleb meenutada, et Euroopa Kohus võib kodukorra artikli 83 kohaselt määrusega suulise menetluse uuendada omal algatusel või kohtujuristi ettepanekul või ka poolte taotlusel, kui ta leiab, et tal ei ole piisavalt teavet või kui asja lahendamisel tuleks tugineda argumendile, mille üle pooled ei ole vaielnud (vt kohtuotsused, 3.3.2009, komisjon *vs.* Austria, C-205/06, EU:C:2009:118, punkt 13, ja 6.9.2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, EU:C:2012:559, punkt 30).

25 Mis puudutab lõpuks tõendite esitamist pärast kirjaliku menetluse lõpetamist vastavalt kodukorra artikli 128 lõikele 2, siis näeb see säte ette, et selliseid tõendeid esitada sooviv pool peab tõendite hilist esitamist põhjendama ja et president võib ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja pärast kohtujuristi ärakuulamist määrata teisele poolele tähtaja nende tõendite osas seisukoha võtmiseks.

26 Käesoleval juhul leiab Euroopa Kohus, et tal on otsuse tegemiseks piisavalt teavet ning kuna asja lahendamisel ei tule tugineda argumentidele või uutele tõenditele, mille üle pooled ei ole vaielnud, siis ei ole komisjoni taotlusi vaja rahuldada.

Hagi

Poolte argumendid

27 Komisjon heidab Austria Vabariigile peamiselt ette seda, et Schwarze Sulmile hüdroelektrijaama ehitamiseks luba andes rikkus ta direktiivi 2000/60 artikli 4 lõigetest 1 ja 7 tulenevaid kohustusi.

28 Nimelt leiab komisjon, et 2007. aasta otsusega rikuti kohustust, mis liikmesriikidel on direktiivi 2000/60 artikli 4 lõike 1 punkti a alapunktist 1 tulenevalt ja mis on nimelt vajalike meetmete rakendamine, et ära hoida kõigi pinnaveekogude seisundi halvenemine.

29 Sellega seoses väidab komisjon, et see kohustus oli Steiermarki valitsusjuhil juba selle otsuse vastuvõtmise ajal, kuigi vesikonna majandamiskavade avaldamine muutus direktiivi 2000/60 artikli 13 lõike 6 kohaselt kohustuslikuks alles alates 22. detsembrist 2009.

30 Komisjon põhjendab oma seisukohta selliselt, et ELL artikli 4 lõiget 3 ja ELTL artiklit 288 koostoimes arvesse võttes pidid liikmesriigid alates 22. detsembrist 2000, kui jõustus direktiiv 2000/60, kuni 22. detsembrini 2009, kui möödus direktiivi artikli 13 lõikes 6 ette nähtud tähtaeg majandamiskavade avaldamise kohta, hoiduma selliste sätete võtmisest, mis võiksid tõsiselt ohustada direktiivi artiklis 4 sätestatud tulemuse saavutamist. Seega oleks selle artikli sätetega tulnud arvestada juba sellel ajavahemikul.

31 Samas märgib komisjon, et vaidlusalune projekt võib põhjustada Schwarze Sulmi pinnaveekogu seisundi halvenemist, millega rikutakse direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikes 1 sätestatud seisundi halvendamise keeldu. Kui nimelt 2007. aasta otsuses hinnati see seisund „väga heaks“, siis selle projekti tulemusel muutub kõnealune seisund „heaks“ ja järelikult põhjustab see seisundi halvenemist. Sellega seoses märgib komisjon, et sellise halvenemise tuvastamisel ei saa võtta arvesse asjaolu, et Steiermarki valitsusjuht hindas 2013. aasta otsuses sama seisundit lõpuks „heaks“, kuna viimati nimetatud otsust ei võetud vastu direktiivi artiklites 13 ja 14 sätestatud menetlusnõudeid järgides. Seega ei saa hoolimata sellest, et viimati nimetatud otsuses langetati vee seisundi taset, asuda seisukohale, et kõnealune projekt ei põhjusta selle seisundi halvenemist.

32 Neil tingimustel leiab komisjon, et 2007. aasta otsus, millega anti luba vaidlusalusele projektile, sai olla õiguspärane vaid siis, kui täidetud olid direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikes 7 nõutud tingimused, et anda luba seisundi halvendamise keelust erandi tegemiseks. Kuid komisjoni arvates ei kontrollinud Austria Vabariik nõuetekohaselt, kas seda erandit võis õiguspäraselt teha, ega põhjendanud kindlasti piisavalt sellise erandi tegemist.

33 Sellega seoses rõhutab komisjon, et Austria Vabariik oleks pidanud arvestama asjaoluga, et 2007. aasta otsuses käsitletud hüdroelektrijaama võimsus oleks „väheoluline“ regionaalse ja riigi hüdroenergia tootmise seisukohast. Samas ei teostanud see liikmesriik – vastupidi direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikes 7 ette nähtud nõuetele – uurimist võimalike asenduskohtade leidmiseks ega kaalunud ka muid taastuvaid energiaallikaid. Järelikult ei saa vaidlusaluse projektiga kaasnevat Schwarze Sulmi pinnaveekogu seisundi halvenemist põhjendada sellele sättele tuginedes.

34 Austria Vabariik väidab, et käesolev hagiavaldus on vastuvõetamatu, kuna ühelt poolt ei ole see piisavalt selge ja täpne eelkõige selle väitega seoses, mille kohaselt on väidetavalt rikutud ELL artikli 4 lõikes 3 koostoimes ELTL artikliga 288 ette nähtud kohustusi, ja teiselt poolt on komisjonil ainult pädevus kontrollida, kas riigisisesed ametiasutused on nõuetekohaselt rakendanud direktiivis 2000/60 ette nähtud menetluslikke kohustusi, ning komisjon ei saa kontrollida nende ametiasutuste hinnangut konkreetse projekti põhjendatusele ja seda, kuidas need ametiasutused on direktiivi artikli 4 lõike 7 alusel kaalunud huve.

35 Teise võimalusena möönab Austria Vabariik põhjendatuse kohta, et alates 2007. aastast ei võinud ta võtta üld- või erimeetmeid, mis võiksid tõsiselt ohustada direktiivis 2000/60 sätestatud eesmärkide saavutamist.

36 Austria Vabariik on seisukohal, et 2007. aasta otsusega sai siiski õiguspäraselt ja ilma neid eesmärke eiramata anda loa hüdroelektrijaamale, mis võib põhjustada pinnaveekogu seisundi halvenemist, kuna direktiivi artikli 4 lõikes 7 sätestatud tingimused olid täidetud.

37 Sellega seoses rõhutab Austria Vabariik, et 2007. aasta otsus võeti vastu sellise menetluse lõpus, mille käigus analüüsiti ja hinnati õiguslikult põhjalikku arvamust vaidlusaluse projektiga seotud ülekaaluka üldise huvi esinemise kohta, kusjuures konkreetselt võeti arvesse direktiivi 2000/60 eesmärke ja selle projekti mõju piirkondlikele ja kohalikele eripäradele. Sellega seoses rõhutab Austria Vabariik, et ta võttis arvesse Technische Universität Grazi (Grazi tehniline ülikool, Austria) Institut für Elektrizitätswirtschaft und Energieinnovationi (elektrimajanduse ja energiainnovatsiooni instituut, Austria) teostatud uuringut, milles toodi välja kõnealuse projekti eesmärgid ja eelised ning samuti selle mõju keskkonnale.

38 Austria Vabariik väidab, et vastupidi komisjoni väidetele ei tuginenud pädev asutus põhimõttele, et hüdroenergia tootmine vastab alati ülekaalukale üldisele huvile ja kujutab endast üldist erandit direktiivi 2000/60 eesmärkidest, vaid uuris kogumis Schwarze Sulmile hüdroelektrijaama ehitamise konkreetset regionaalset tähtsust ja mõju kohalikul tasandil.

39 Lõpuks väidab Austria Vabariik, et Steiermaki valitsusjuhil oli 2007. aasta otsuse vastuvõtmise ajal huvide kaalumisel, mida ta tegi vastavalt direktiivi 2000/60 sätetele, asjakohane kaalutlusõigus, arvestades, et hüdroelektrijaama projektile loa andmine kujutab endast kompleksset otsust, mis hõlmab ka prognoosi.

Euroopa Kohtu hinnang

Hagi vastuvõetavus

40 Austria Vabariik väidab sisuliselt ühelt poolt, et käesolev hagiavaldus ei ole kodukorra artikli 120 punkti c tähenduses piisavalt selge ja täpne eelkõige selle väitega seoses, mille kohaselt on väidetavalt rikutud ELL artikli 4 lõikes 3 koostoimes ELTL artikliga 288 ette nähtud kohustusi. Teiselt poolt väidab Austria Vabariik, et käesolev hagi tuleb tunnistada vastuvõetamatuks, kuna komisjonil ei ole pädevust hinnata konkreetse projekti põhjendatust ja seda, kuidas riigisisesed ametiasutused on kaalunud käesolevas asjas esinevaid huve.

41 Mõlemad vastuvõetamatuse väited tuleb tagasi lükata.

42 Seoses esimese vastuvõetamatuse väitega nähtub hagiavaldusest selgelt, et komisjon heidab Austria Vabariigile ette, et alates 22. detsembrist 2000, kui jõustus direktiiv 2000/60, kuni 22. detsembrini 2009, kui möödus direktiivi artikli 13 lõikes 6 ette nähtud tähtaeg majandamiskavade avaldamise kohta, ei hoidunud Austria Vabariik selliste sätete võtmisest, mis võiksid tõsiselt ohustada direktiivi artiklis 4 sätestatud tulemuse saavutamist. Nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 30, tugineb komisjon hagiavalduse punktides 25 ja 26 sõnaselgelt Achelóosi jõge puudutavale 11. septembri 2012. aasta kohtuotsusele Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias jt (C-43/10, EU:C:2012:560), milles Euroopa Kohus sedastas, et liikmesriigid ei tohtinud juba enne selle sätte kohaldatavust vastavalt ELL lepingu artikli 4 lõikele 3 koostoimes ELTL artikliga 288 tõsiselt ohtu seada selle eesmärke.

43 Seoses teise vastuvõetamatuse väitega tuleb rõhutada, et nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 32 märkis, ei puuduta küsimus, mil määral direktiivi 2000/60 sätted jätavad liikmesriigi pädevatele asutustele kaalutlusruumi käesolevas asjas esinevate huvide kaalumiseks ja kas seda kaalutlusruumi ületati, mitte hagi vastuvõetavust, vaid selle põhjendatust.

44 Järelikult on hagi vastuvõetav.

Sisulised küsimused

45 Komisjon heidab Austria Vabariigile sisuliselt ette, et ta andis 2007. aasta otsusega loa vaidlusalusele projektile, samas kui selle otsuse kohaselt põhjustab see projekt Schwarze Sulmi pinnaveekogu halvenemist seisundist „väga hea“ seisundisse „hea“, mis on aga direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikes 1 keelatud ning mis ei saa kuuluda direktiivi artikli 4 lõike 7 punktis c ette nähtud halvendamise keelust tehtava erandi alla.

46 Kõigepealt tuleb sarnaselt käesoleva kohtuotsuse punktis 18 märgituga nentida, et Schwarze Sulmi vee seisundi liigitamine enne 2007. aasta otsuses ette nähtud vaidlusaluse projekti teostamist vaadati ümber 2013. aasta otsusega. Viimati nimetatud otsuses langetas Steiermarki valitsusjuht vee seisundi seisundist „väga hea“ seisundiks „hea“, mistõttu seda otsust arvestades ei põhjustaks vaidlusalune projekt vee seisundi halvenemist seisundist „väga hea“ seisundiks „hea“.

47 Siiski tuleb märkida, et 2013. aasta otsus ei ole käesoleva hagi ese. Ühelt poolt on komisjon küll seisukohal, et käesolevas asjas ei saa arvesse võtta seda otsust ja Schwarze Sulmi pinnaveekogu seisundi langetamist, mida selles otsuses tehti, et määrata kindlaks, kas vaidlusalune projekt põhjustaks selle seisundi halvenemist, ei ole see institutsioon käesoleva hagi raames seadnud kahtluse alla nimetatud otsuse põhjendatuse hindamist ega lisanud seda otsust oma hagi nõuetesse. Teiselt poolt ei tuginenud ka Austria Vabariik Euroopa Kohtus 2013. aasta otsusele, et vaielda vastu sellise halvenemise olemasolule ning seega väita, et selle otsuse vastuvõtmisega, mis toimus enne põhjendatud arvamuses määratud tähtaja möödumist, lõpetas ta väidetud rikkumise. Seega ei vaidle Austria Vabariik vastu sellele, et käesoleva hagi menetlemisel tuleb võtta arvesse Schwarze Sulmi vee seisund sellisena, nagu seda on hinnatud 2007. aasta otsuses, vaid on seisukohal, et see projekt ei ole direktiivi 2000/60 artikliga 4 vastuolus, kuna sellega põhjustatav vee seisundi halvenemine on õigustatud direktiivi artikli 4 lõike 7 alusel.

48 Neil tingimustel tuleb käesoleva hagi menetlemisel võtta arvesse ainult Schwarze Sulmi pinnaveekogu seisundi liigitust 2007. aasta otsuses ning jätta tähelepanuta 2013. aasta otsus.

49 Et hinnata 2007. aasta otsuse vastavust direktiivi 2000/60 sätetele, tuleb meenutada, et direktiivi artiklis 4 sätestatud kohustused on sellistena liikmesriikides kohaldatavad alles alates 22. detsembrist 2009, see tähendab alates liikmesriikidele direktiivi artikli 13 lõike 6 kohaselt vesikonna majandamiskavade avaldamiseks määratud tähtaja lõppemisest (vt selle kohta kohtuotsus, 11.9.2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias jt, C-43/10, EU:C:2012:560, punktid 51–56).

50 Vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale peavad liikmesriigid, kellele direktiiv on adresseeritud, direktiivi ülevõtmiseks ette nähtud tähtaja jooksul siiski hoiduma kehtestamast õigusnorme, mis võivad direktiivis sätestatud eesmärgi saavutamise tõsiselt ohtu seada. Sellist hoidumiskohustust, mis on kõigile riigisisestele ametiasutustele kohustuslik, tuleb mõista nii, et see osutab niisugust kahjustavat mõju evida võiva igasuguse, see tähendab nii üld- kui erimeetme võtmisele (kohtuotsus, 11.9.2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias jt, C-43/10, EU:C:2012:560, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).

51 Järelikult, kuigi vaidlusalune projekt ei kuulunud 2007. aasta otsuse vastuvõtmise ajal direktiivi 2000/60 artikli 4 kohaldamisalasse, oli Austria Vabariik siiski kohustatud isegi enne direktiivi artikli 13 lõike 6 kohaselt liikmesriikidele vesikonna majandamiskavade avaldamiseks määratud tähtaja möödumist hoiduma kehtestamast õigusnorme, mis võinuksid kõnealuses artiklis 4 sätestatud eesmärgi saavutamise tõsiselt ohtu seada (vt selle kohta kohtuotsus, 11.9.2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias jt, C-43/10, EU:C:2012:560, punkt 60).

52 Käesoleva hagi menetlemiseks tuleb analüüsida, kas vaidlusalune projekt võib põhjustada Schwarze Sulmi pinnaveekogu seisundi halvenemist, ning kui see on nii, siis kas selline halvenemine võib kuuluda direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikes 7 sätestatud halvendamise keelust tehtud erandi alla.

– Schwarze Sulmi seisundi halvenemine

53 Direktiivi 2000/60 põhjenduses 25 on märgitud, et tuleks kehtestada keskkonnaalased eesmärgid tagamaks, et Euroopa Liidu kõikides osades saavutatakse pinnavee ja põhjavee hea seisund ning et liidu tasandil hoitaks ära vee seisundi halvenemine. Lisaks nähtub selle direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti a alapunktist i, mille kohaselt „rakendavad liikmesriigid vajalikke meetmeid, et ära hoida kõigi pinnaveekogude seisundi halvenemine“, et selliste meetmete võtmine on liikmesriikidele kohustuslik. Niisuguse konkreetse projekti heakskiitmist, nagu on ette nähtud 2007. aasta otsuses, tuleb pidada selliseks rakendamiseks (vt selle kohta kohtuotsus, 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, punktid 31, 32 ja 35).

54 Seega on Euroopa Kohus otsustanud, et direktiivi 2000/60 artikli 4 lõike 1 punkt a ei piirdu üksnes majandamise planeerimisega seonduvate eesmärkide programmilise sõnastamisega, vaid sellel on direktiiviga ette nähtud menetluse igas etapis siduv mõju, niipea kui asjaomase veekogu ökoloogiline seisund on kindlaks tehtud (kohtuotsus, 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, punkt 43).

55 Direktiivi artikli 4 lõikes 7 sätestatud erandid kinnitavad tõlgendust, mille kohaselt on veekogude seisundi halvenemise ärahoidmine siduv (vt selle kohta kohtuotsus, 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, punkt 44).

56 Peale selle tuleb rõhutada, et selles sättes sätestatud erandite kategooriate struktuur võimaldab järeldada, et direktiivi artikkel 4 ei sisalda mitte üksnes põhimõttelisi kohustusi, vaid puudutab ka konkreetseid projekte. Nimelt kohaldatakse erandeid eelkõige siis, kui artikli 4 eesmärkide järgimata jätmine on pinnaveekogu füüsikaliste omaduste uute muudatuste tagajärg ning kui sellest tulenevad negatiivsed mõjud, või kui see on inimeste uue püsiva arendustegevuse tagajärg. Samas võib see olla projektidele uute lubade andmise tagajärg. Õigupoolest ei saa projekti ja majandamiskava elluviimist käsitleda eraldi (vt selle kohta kohtuotsus, 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, punkt 47).

57 Seega kehtib nende konkreetsete projektide suhtes veekogude seisundi halvenemise ärahoidmise kohustus, mis on sätestatud direktiivi 2000/60 artiklis 4.

58 See seisund määratakse kindlaks ökoloogilise kvaliteedi suhtarvude kohaselt iga pinnaveekategooria jaoks viies klassis, kasutades bioloogiliste kvaliteedielementide piirväärtust, mis tähistab piiri eri seisundiklasside vahel, nimelt „väga hea“, „hea“, „keskmine“, „mitterahuldav“ ja „halb“ (kohtuotsus, 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, punkt 57).

59 Selle kohta täpsustas Euroopa Kohus, et pinnaveekogu seisundi halvenemisega direktiivi 2000/60 artikli 4 lõike 1 punkti a alapunkti i tähenduses on tegemist niipea, kui vähemalt üks kvaliteedielement direktiivi V lisa tähenduses langeb klassi võrra allapoole, isegi kui see langus ei too kokkuvõttes kaasa kogu pinnaveekogu madalamat klassifitseerimist. Kui aga asjaomane kvaliteedielement selle lisa tähenduses on juba kõige madalamasse klassi kantud, siis tähendab selle elemendi igasugune halvenemine pinnaveekogu seisundi halvenemist (kohtuotsus, 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, punkt 69).

60 Käesolevas asjas nähtub Euroopa Kohtule esitatud toimikust, et vaidlusaluses projektis käsitletud hüdroelektrijaama ehitamiseks vajalikud tööd mõjutavad Schwarze Sulmi jõge 8 kilomeetri pikkuselt. Selle jõe ökoloogilise seisundi kindlakstegemiseks direktiivi 2000/60 tähenduses jõuti Institut für Bodenkultur Wieni (Viini agronoomia instituut, Austria) 2006. aastal koostatud eksperdiarvamuses järeldusele, et kõnealuse jõe pinnaveekogu seisund on „väga hea“ ning et see projekt tuleb jõe seisundi halvendamise tõttu tagasi lükata. Schwarze Sulmi pinnaveekogu seisundi „väga heaks“ klassifitseerimisel võeti aluseks kindlal ajavahemikul teostatud planeerimise lõpptulemus, mille põhjal koostati direktiivi 2000/60 artikli 13 kohaselt 2009. aasta majandamiskava.

61 Peale selle ei vaielnud Austria Vabariik oma vastuses esimesele märgukirjale vastu asjaolule, et vaidlusaluse projekti elluviimine põhjustab Schwarze Sulmi pinnaveekogu halvenemist, vaid tugines direktiivi 2000/60 artikli 4 lõike 7 punktis c sätestatud seisundi halvendamise keelust tehtavale erandile, väites et ülekaalukatest üldistest huvidest tulenevalt on vaja rohkem kasutada selliseid taastuvaid energiaallikaid nagu hüdroenergia.

62 Lõpuks möönis Steiermarki valitsusjuht 2007. aasta otsuses (lk 192 jj) – nagu märgib ka Austria Vabariik kostja vastuse punktis 20 –, et projekt põhjustab „pinnavee vähemalt osalist halvenemist“, et avalikes huvides on „„väga hea“ taseme säilitamine puudutatud osas OK 8026600“ ning et „veekogu „pindmises“ osas OK 8026600, see tähendab ligikaudu 8 kilomeetri suuruses osas on veeseaduse §-s 30a nimetatud ühe seisundi puhul tegemist ühe astme võrra halvenemisega, nimelt seisundist „väga hea“ seisundisse „hea““.

63 Neil tingimustel võib vaidlusalune projekt, nagu seda on hinnatud 2007. aasta otsuses, põhjustada Schwarze Sulmi pinnaveekogu halvenemise.

– Erand halvendamise keelust, mis on ette nähtud direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikes 7

64 Olgu meenutatud, et juhul, kui ei ole kehtestatud erandit, tuleb vältida pinnaveekogu seisundi igasugust halvenemist. Seega on veekogude seisundi halvenemise ärahoidmise kohustus direktiivi 2000/60 rakendamise igas etapis siduv ja kehtib kõikidele sellise pinnaveekogu tüüpidele ja seisunditele, mille kohta on vastu võetud majandamiskava. Asjaomane liikmesriik peab seega keelduma kiitmast heaks projekti, kui see võib halvendada asjaomase veekogu seisundit või ohustada pinnaveekogude hea seisundi saavutamist, välja arvatud juhul, kui kõnealusele projektile saab kohaldada mõnda direktiivi artikli 4 lõikes 7 sätestatud erandit (vt selle kohta kohtuotsus, 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, punkt 50).

65 Seega on Euroopa Kohus leidnud, et projekt, mis võib tuua veele kaasa niisuguseid kahjulikke tagajärgi, millele on osutatud direktiivi artikli 4 lõikes 7, võib olla lubatud, kui vähemalt on täidetud direktiivi artikli 4 lõike 7 punktides a–d sätestatud tingimused (kohtuotsus, 11.9.2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias jt, C-43/10, EU:C:2012:560, punktid 67 ja 69).

66 Et teha kindlaks, kas 2007. aasta otsus võeti vastu direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikes 7 sätestatud nõudeid järgides, tuleb käesolevas asjas kontrollida, kas esiteks võeti kõik võimalikud meetmed, leevendamaks vaidlusaluse projekti kahjulikku mõju asjassepuutuva veekogu seisundile; teiseks, kas selle projekti elluviimise põhjused olid konkreetselt esitatud ja selgitatud; kolmandaks, kas see projekt on ülekaalukates üldistes huvides, ja/või kui hüved, mis tulenevad projekti rakendamisest inimeste tervisele, ohutuse tagamisele või säästvale arengule, kaaluvad üles direktiivi artikli 4 lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamisest keskkonnale või ühiskonnale saadava hüve, ning neljandaks, kas projektiga taotletavat hüve ei ole tehniliste võimaluste või ebaproportsionaalselt suurte kulude tõttu võimalik saavutada muude vahenditega, mis oleksid keskkonna seisukohalt oluliselt paremad (vt selle kohta kohtuotsus, 11.9.2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias jt, C-43/10, EU:C:2012:560, punkt 67).

67 Austria Vabariik väidab selle näitamiseks, et vaidlusalune projekt vastab direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikes 7 sätestatud nõuetele, et Schwarze Sulmi jõele hüdroelektrijaama ehitamise eesmärk on taastuvenergia arendamine. Komisjon märgib siiski peamiselt seda, et niisugust argumenti esitades väidab Austria Vabariik üksnes, et taastuvenergia tootmine on üldiselt ülekaalukates üldistes huvides, kuid ei täpsusta, kas vaidlusalune projekt peaks kuuluma halvendamise keelu põhimõttest tehtava erandi alla.

68 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et vastupidi komisjoni väidetele on käesoleva kohtuotsuse punktis 66 viidatud teine tingimus käesolevas asjas ilmselgelt täidetud, kuna 2007. aasta otsuses on esitatud üksikasjalikult vaidlusaluse projekti põhjused, selle mõju keskkonnale ja projekti väidetavad eelised.

69 Seejärel tuleb märkida, et sellise hüdroelektrijaama ehitus, nagu on käsitletud vaidlusaluses projektis, võib tõepoolest olla ülekaalukates üldistes huvides.

70 Liikmesriikidele tuleb selle kindlaksmääramisel, kas konkreetne projekt on sellistes huvides, jätta teatav hindamisruum. Nimelt sätestab direktiiv 2000/60, mis on vastu võetud EÜ artikli 175 lõike 1 (nüüd ELTL artikli 192 lõige 1) alusel, vee kaitsmiseks ühised põhimõtted ja üldise tegevusraamistiku ning tagab liidus üldiste vee kaitse ja säästva kasutuse põhimõtete ja struktuuride kooskõlastamise ja integreerimise ning kaugemas perspektiivis ka edasiarendamise. Neid põhimõtteid ja seda raamistikku peavad liikmesriigid edasi arendama, võttes vastu konkreetseid meetmeid. Seega ei ole direktiivi eesmärk liikmesriikide veevaldkonda reguleerivate õigusnormide täielik ühtlustamine (kohtuotsused, 30.11.2006, komisjon *vs.* Luksemburg, C-32/05, EU:C:2006:749, punkt 41; 11.9.2014, komisjon *vs.* Saksamaa, C-525/12, EU:C:2014:2202, punkt 50, ja 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, punkt 34).

71 Samas võis Austria Vabariik selle hindamisruumi raames õigustatult leida, et vaidlusalune projekt, millega soovitakse hüdroenergiaga edendada taastuvenergia tootmist, on ülekaalukates üldistes huvides.

72 Nimelt näeb ELTL artikkel 194 lõige 1 ette, et siseturu rajamise ja toimimise raames ning pidades silmas vajadust säilitada ja parandada keskkonda, on liidu energiapoliitikal liikmesriikidevahelise solidaarsuse vaimus eesmärk tagada energiaturu toimimine, energiaga varustamise kindlus liidus, edendada energia tõhusat kasutamist ja säästmist ning uute ja taastuvate energiaallikate väljaarendamist ja edendada energiavõrkude sidumist (kohtuotsus, 6.9.2012, parlament *vs.* nõukogu, C-490/10, EU:C:2012:525, punkt 65).

73 Lisaks on selliste taastuvate energiaallikate edendamine, mis on liidu prioriteetide hulgas esikohal, põhjendatud eelkõige seeläbi, et nimetatud energiaallikate kasutamine aitab kaasa keskkonnakaitsele ja säästvale arengule ning võib aidata kaasa energiavarude tagamisele ja mitmekesistamisele ning kiirendada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsioonile lisatud Kyoto protokolli eesmärkide saavutamist (kohtuotsus, 26.9.2013, IBV & Cie, C-195/12, EU:C:2013:598, punkt 56).

74 Lõpuks tuleb rõhutada, et käesolevas asjas kaalusid ametiasutused vaidlusaluse projekti eeldatavat kasu võrreldes projektiga põhjustatava Schwarze Sulmi pinnaveekogu seisundi halvenemisega. Selle kaalumise põhjal võisid nad asuda seisukohale, et see projekt tuleb kasuks säästvale arengule, et võetud on kõik võimalikud meetmed, leevendamaks kahjulikku mõju selle pinnaveekogu seisundile, ning et projektiga taotletavat hüve ei ole tehniliste võimaluste või ebaproportsionaalselt suurte kulude tõttu võimalik saavutada muude vahenditega, mis oleksid keskkonna seisukohalt oluliselt paremad.

75 Sellega seoses on käesoleva kohtuotsuse punktis 37 sedastatud, et Euroopa Kohtule esitatud toimikust nähtuvalt tugines Steiermarki valitsusjuht 2007. aasta otsuse vastuvõtmisel elektrimajanduse ja energiainnovatsiooni instituudi teostatud uuringule, mille Steiermarki valitsusjuhile esitasid hüdroelektrijaama ehitamiseks loa taotlejad.

76 Samas nentisid selle uuringu autorid, et pädev asutus peab kaaluma asjassepuutuvaid huve, eelkõige vaidlusalusest projektist oodatavat kasu ja selle mõju Schwarze Sulmi pinnaveekogu seisundile.

77 Pärast nendingut, et kõnealune uuring „[näitab] arusaadavalt ja veenvalt, et hüdroenergia üldiselt ja konkreetselt [vaidlusalune projekt] on ülekaalukates üldistes huvides ning on (piirkonna) säästvaks arenguks suure tähtsusega“, rõhutas aga Steiermarki valitsusjuht ise, et selle uuringu koostajad „selgitavad üksikasjalikult selle projekti head energiabilanssi tulenevalt asjaolust, et vesi langeb kõrgelt suhteliselt lühikesel lõigul, ning projekti majanduslikke aspekte kohaliku majanduse jaoks“, „et projekti positiivne panus kliimasoojenemise aeglustamisse CO_2 emiteeriva fossiilse elektritootmise asendamisega on esitatud veenvalt“ ja et uuring „toob samuti välja, et [projekti] kasulikke eesmärke ei saa just teiste, keskkonna seisukohast paremate meetmetega saavutada“. Euroopa Kohtule esitatud toimikust nähtub samuti, et ette on nähtud võimalikud meetmed, et leevendada vaidlusaluse projekti kahjulikku mõju kõnealuse veekogu seisundile, ning eelkõige piirata selle projektiga loodavat takistust kalade rändele sel teel, et rajatakse kalade rännet võimaldav rajatis.

78 Seda uuringut arvestades sisaldas 2007. aasta otsus järgmist järeldust:

„[Vaidlusaluse projekti] pigem väikesele kahjulikule mõjule – võrreldes teiste võimalike kahjulike mõjudega – veeseaduse §-s 30a nimetatud seisunditele vastanduvad uuringus veenvalt tõendatud [vaidlusaluse projekti] piirkondlikud ja piirkonnaülesed eelised keskkonnale, kliimale ja majandusele. Kuna [kõnealuse] projektiga saab kasutusse anda arvestataval hulgal puhast energiat, peab ka otsust tegev asutus mõistma, et selle säästva energia arendamise vastu on suur avalik huvi.

Hinnatava juhtumi neid asjaolusid kaaludes jõuab asutus järeldusele, et avalik huvi Schwarze Sulmi hüdroelektrijaama ehitamise vastu kaalub selgelt üles kahjuliku mõju, mida projekt avaldab veeseaduse §-des 30 jj, 104 ja 104a sätestatud keskkonnaalastele eesmärkidele.“

79 Edasi sisaldab 2009. aasta majandamiskava direktiivi 2000/60 artikli 4 lõike 7 punkti b kohast analüüsi vaidlusaluse projekti eeldatava kasu kohta, see tähendab hüdroenergia tootmine mahus, mis moodustab 2 tuhandikku regionaalsest tootmisest ja 0,4 tuhandikku kogu riigi tootmisest.

80 Seega vastupidi komisjoni väidetele analüüsis Steiermarki valitsusjuht vaidlusalust projekti tervikuna, sealhulgas selle otsest ja kaudset mõju direktiivi 2000/60 eesmärkidele, ja kaalus selle projekti eeliseid projekti kahjuliku mõjuga Schwarze Sulmi pinnaveekogule. Eelkõige arvestas ta selle analüüsi käigus asjaoluga, et see jõgi on ökoloogiliselt kõrge kvaliteediga, kuid leidis, et arvestades projekti eeldatavaid eeliseid, on sellega seotud avalikud huvid selgelt ülekaalus võrreldes direktiiviga taotletava eesmärgi – seisundit mitte halvendada – kahjustamisega. Steiermarki valitsusjuht ei piirdunud üksnes abstraktse viitamisega ülekaalukale üldisele huvile, mida kujutab endast taastuvenergia tootmine, vaid tugines üksikasjalikule ja konkreetselt seda projekti käsitlevale teaduslikule analüüsile, ning jõudis seejärel järeldusele, et halvendamise keelust erandi tegemise tingimused on täidetud.

81 Eeltoodust nähtub, et Steiermarki valitsusjuht, kes tegi otsuse niisuguse instituudi uuringu põhjal, kes oli võimeline esitama talle vaidlusaluse projekti tagajärgi käsitlevat asjakohast teavet, võttis arvesse kõiki direktiivi 2000/60 artikli 4 lõikes 7 sätestatud tingimusi ning võis põhjendatult järeldada, et need tingimused olid täidetud.

82 Et vaielda sisuliselt vastu Steiermarki valitsusjuhi hinnangule, väidab komisjon eelkõige, et hüdroenergia on ainult üks taastuv energiaallikas teiste seas ning et vaidlusaluses projektis käsitletud hüdroelektrijaama toodetud energia on vaid marginaalse tähtsusega elektriga varustamisel piirkondlikul ja riigi tasandil. Kuna aga komisjon ei ole esitanud konkreetseid väiteid, mis võimaldaks näiteks näidata, miks käesoleva kohtuotsuse punktis 75 viidatud uuring, mille järeldused võeti üle 2007. aasta otsusesse, on puudulik või ebaõige asjaolu tõttu, et selle projekti ökoloogilise mõju analüüs Schwarze Sulmi pinnaveekogu seisundile on ebapiisav või kuna hüdroenergia tootmise prognoosid ei ole usaldusväärsed, ning kuivõrd esitatud ei ole võrdlusandmeid, mis võimaldaks pidada plaanitavat elektri tootmist väikeseks võrreldes projekti mahuga, tuleb tuvastada, et komisjon ei ole väidetud rikkumist tõendanud.

83 Kõigest eelnevast järeldub, et komisjoni hagi tuleb jätta põhjendamatuse tõttu rahuldamata.

Kohtukulud

84 Kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna Austria Vabariik on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja komisjon on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kõik kohtukulud komisjonilt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Euroopa Komisjonilt.

Allkirjad